

Kokos na een seizoen niet uitgespeeld

Kostenbesparing is een belangrijk aspect van het teeltrendement, maar ook een optimale teelt draagt daartoe bij. Paprikabedrijf Grootcholten in Zevenhuizen was benieuwd naar de gebruiksduur van Kokossubstraat en de gevolgen van hergebruik op de teelt. De experimenten tonen aan dat kokos in het tweede jaar beter voldoet, maar daarna snel achteruit kan gaan.

Op een paprikabedrijf van 8,5 hectare kunnen kleine aanpassingen of besparingen tot grote (financiële) gevolgen leiden. Hergebruik van kokossubstraat scheelt enorm in de kosten, maar het mag niet ten koste gaan van de productie of kwaliteit. Het nu bijna achterliggende seizoen vergeleek Kwekerij Grootcholten in Zevenhuizen de resultaten van de paprikateelt op nieuw kokos, op tweedejaars en op derdejaars kokos. Marc Grootcholten vertelt dat de teelt op tweedejaars kokos vorig jaar opvallend positieve resultaten opleverde. Daarom besloot hij samen met zijn vader en broer, alle matten nog een jaar te laten liggen en alleen ter vergelijking in een paar paadjes nieuw kokos neer te leggen. Dit derde jaar bleken de oudste substraatballen, ondanks de extreme zomer, toch wat te nat voor een optimaal resultaat maar het tweedejaars substraat presteerde ook dit jaar uitstekend.

Niets negatiefs

In 2001 teelde Grootcholten nog op steenwol, maar probeerde op drie paden kokos uit. De keuze viel op de Profitplanken van Forteco, wegens de luchtige structuur. Het jaar daarop ging hij met de hele tuin over op Profitplanken. In de drie paden waar al kokosmatten lagen, liet hij ze liggen. "Van die planten sneden we circa 7 procent meer paprika's dan van de planten die op nieuwe kokosplanken stonden", herinnert hij zich. "Bovendien ontwikkelde het gewas zich makkelijker en waren de vruchten grover. Eigenlijk waren er geen negatieve aspecten aan het hergebruik, of het moet het tijdstip zijn van de eerste oogst. Omdat er op de oude kokosplanken iets meer gewas stond, kwamen deze planten wat later in productie. Maar dat verschil is later ruimschoots goedge maakt." Door de goede resultaten op de oude substraatmatten, besloot het drietal het kokos dit jaar op de hele tuin te laten liggen. Dit had als gevolg dat op drie paden voor het derde jaar op hetzelfde kokos werd geteeld, maar voor het grootste deel op een jaar oud kokos. In een paar paadjes kwam nieuw kokos te liggen, als referentie. Het ras Special ruilden ze in voor Inspiration, dat ze wel als vanouds op twee stengels telen.

Sneller vast

De planten op het derdejaars kokos verliezen het dit jaar ten opzichte van die op het andere kokos. Tot ongeveer week 32 lag de productie van de planten op het oudste kokos zo'n 7 a 8 procent achter. "Die achterstand is later in het seizoen wel iets ingelopen, maar dat zijn goedkope kilo's en dus minder interessant." De productieresultaten op het eerstejaars kokos waren ongeveer gelijk of misschien iets beter dan op tweedejaars kokos. Dat de verschillen zoals vorig jaar uitblijven, verklaart Grootcholten door het ras. "Inspiration is een groeizamer ras dan Special van vorig jaar. Als je dan ook nog een vegetatief teeltmedium hebt, heb je

blijkbaar een grens bereikt." Wel verloopt de inworteling op oude matten beter en staan de planten sneller vast. Zelfs na zes tot acht weken blijkt, tijdens het vastbinden, dat de planten op de nieuwe planken nog niet vast staan. De nieuwe profitplank is met een zuurstofgehalte van 30 procent erg los van structuur en dat bemoeilijkt het vastgroeien. Het tweedejaar is het zuurstofgehalte al met ongeveer 6 procent teruggebracht en gaat het vastgroeien sneller. Het derdejaar bedraagt het zuurstofpercentage nog 20 procent.

Variatie in pH

Opvallend waren de onderlinge verschillen in pH tussen de gebruikte matten. Soms gebeurde het dat deze plaatselijk opliep tot wel 7,5 waardoor de ijzeropname moeilijkheden ondervond, met gele planten als gevolg. De verklaring voor de pH-variantie zoekt Grootsholten in de afbraak en omzetting van oude wortels. "De ene plant maakt nu eenmaal meer wortels aan dan de andere, dus het restant aan oude wortels in de gebruikte matten is ook niet overal gelijk. Ik denk dat dit een effect heeft op de pH." Door extra roodijzer mee te geven loste hij het ijzerprobleem op.

In kwaliteit verschilden de paprika's van oud en nieuw kokos niet. Al is de hoeveelheid opneembaar water het grootst bij het derdejaars kokos, effect op neusrot, kopscheuren of zwelscheuren had dat niet.

Twee jaar

Grootsholten trekt de conclusie dat je gerust twee jaar op kokos kunt telen. Het derde jaar wordt het materiaal te nat en het gewas daardoor te vegetatief. Ontsmetten doet hij niet vanwege het ongemak maar hij vindt dat ook niet nodig. Kokos is een organisch materiaal waarin een natuurlijk evenwicht heerst. Van problemen heeft hij deze jaren dan ook niets gemerkt. Hygiëne is wel belangrijk, hij zorgt er bijvoorbeeld voor dat er geen bladresten op de plantgaten achterblijven. Drie weken voor het einde van de eerste teelt druppelt hij weer met het startschema, droogtrekken is niet nodig. Voor de nieuwe start druppelt hij nog een paar keer om de matten goed nat te hebben na de teeltwisseling en het water te verversen. Komend seizoen zal Grootsholten het kokos op het hele bedrijf vervangen. Voor een goede inworteling wil hij het liefst 'tweedejaars nieuw kokos', dus kokos met een iets lager zuurstofgehalte en een wat vastere structuur. Zijn keus is gevallen op de Powermat, een kokossubstraat uit de bloemeteelt dat circa 25 procent lucht bevat. Uit de bloemeteelt blijkt dat dit het tweede jaar niet zo nat is als het derde jaar met de Profitplank. Vooralsnog is het de bedoeling om ook op de Powermat twee jaar te telen.

Samenvatting

Kwekerij Grootsholten in Zevenhuizen teelt dit jaar paprika's op eerstejaars, tweedejaars en derdejaars kokos. In productie kwamen de eerstejaars en tweedejaarsplanken ongeveer gelijk uit de strijd. De betere productieresultaten bij tweejarig kokos van vorig jaar herhaalden zich niet, waarschijnlijk door het vegetatievere ras Inspiration. Positief punt van gebruikt kokos is dat de planten sneller vast staan. Het derde jaar verliest het substraat het van de jongere concurrentie. De productie blijft dan circa 8 procent achter.